

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ**

Спеціальність: **І7 «Терапія та реабілітація»**
Освітньо-професійна програма: **«Фізична терапія, ерготерапія»**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 25**
Рівень вищої освіти: **перший бакалаврський**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **3**
Семестр(и): **5(осінній) або 6 (весняний)**
Тип освітнього компонента: **основний**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **Основи педагогіки та психології, Пропедевтика внутрішньої медицини, Медичне право, Основи правознавства та антикорупційні заходи, Анатомія людини, Нормальна фізіологія людини**

Кафедра/підрозділ: **психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи пр. Науки, 4; вул. Академіка Павлова, 46**

Керівник освітнього компонента: **Коростій В.І.+3 80(68)318 73 90, e-mail: vi.korostii@knmu.edu.ua**

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ

(Moodle): <http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4213>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА: закладає основи вивчення студентами клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими ними; забезпечує формування умінь застосовувати знання з клінічної психології в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності; закладає основи пізнання психології хворої людини, формування здорового способу життя та профілактики порушення психічних функцій в процесі життєдіяльності та при різних захворюваннях.

МЕТА КУРСУ: формування у студентів теоретичних основ клінічної психології, розуміння історії розвитку і структури сучасних знань у галузі даної науки, значення взаємозв'язку теоретичних і практичних знань, їх прикладної значущості в рішенні питань з інших галузей психології, медицини і педагогіки

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: опанувати фундаментальні теоретичні засади клінічної психології, сформувати уявлення про місце клінічної психології в контексті інших дисциплін, зв'язку з іншими суміжними дисциплінами, ознайомити з основними поняттями та проблемами клінічної психології, ознайомити студентів із загально-психологічними фундаментальними проблемами, вирішуваними клінічною психологією, сформувати уявлення про основні складові розділи сучасної клінічної психології. Ознайомити студентів з системами класифікації індивідів з психічними розладами, оволодіти основними категоріями та поняттями предмету, ознайомити із закономірностями формування та основними властивостями психічних процесів особистості соматично хворої людини, висвітлити проблему спілкування у медичному середовищі, зокрема з пацієнтом та його родичами; сприяти вирішенню питань побудови та організації міжособистісної взаємодії в колективі; засвоїти ефективні методів впливу на особистість хворої людини за допомогою психогігієнічних, психопрофілактичних та психотерапевтичних заходів.
Перелік тем лекцій (10 год)

1. Теоретико-методологічні основи клінічної психології Практичні задачі і функції клінічних психологів. Етичні проблеми роботи клінічного психолога
2. Критерії психічної норми Поняття внутрішньої картини хвороби.
3. Типи відношення особистості до хвороби і аналіз умов їх виникнення.
4. Психосоматичні хвороби та моделі їх формування.
5. Принципи побудови діагностичних досліджень у клініці. Використовування загальноживаних психодіагностичних методик.

Перелік тем практичних занять (30 год.):

1. Теоретико-методологічні основи клінічної психології
2. Практичні задачі і функції клінічних психологів. Етичні проблеми роботи клінічного психолога
3. Теоретичні підходи до аналізу психопатологічних явищ.
4. Поняття внутрішньої картини хвороби.
5. Критерії психічної норми
6. Типи відношення особистості до хвороби і аналіз умов їх виникнення.
7. Психосоматичні хвороби та моделі їх формування.
8. Принципи побудови діагностичних досліджень у клініці. Використовування загальноживаних психодіагностичних методик.

Перелік тем самостійної роботи студента (50 год.)

1. Історія зародження і становлення спеціальності.
2. Сфера застосування клінічної психології.
3. Принципи розмежування психологічних феноменів і психопатологічних симптомів.
4. Модель хвороби в психіатрії і психоаналізі.
5. Поняття психічної адаптації і дезадаптації.
6. Психологічні проблеми подолання хвороби, кризи особистості.
7. Теорія стресу Г. Сельє. Теорія Александра про співвідношення певних типів дитячих конфліктів і хвороб.
8. Використовування загальноживаних психодіагностичних методик.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: розв'язання ситуаційних завдань, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є набрання 120 балів

Оцінка з дисципліни (ОД). Для дисциплін, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище Оцінки "F_x" або "F" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення дисципліни, формою контролю якої є залік.

ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Османова А. М., Хорунженко Г. В. *Клінічна психологія: навчальний посібник* — Київ: Університет «Україна», 2023. 183 с.

2. Ільїна Н. М. *Клінічна психологія: навчальний посібник* — Харків: Університетська книга, 2025. 163 с.

3. Максименко С. Д., Папуча М. В., ін. *Клінічна психологія: курс лекцій* — Київ: КММ, 2019.

Зав. кафедри:

Кожина Г.М.